

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE HRČEL

Formulár č. Ú 7 Titulná strana PHSR

Názov:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hrčel na roky 2015 – 2020
Územné vymedzenie:	Košická Kraj, okres Trebišov, obec Hrčel
Územný plán obce schválený:	Áno
Dátum schválenia PHSR:	27.08.2015
Dátum platnosti:	28.08.2015
Verzia:	1.0
Publikovaný verejne:	28.08.2015

Základné údaje	
Kraj:	Košický
Okres:	Trebišov
Obec:	Hrčel
Prvá písomná zmienka:	1332
Nadmorská výška:	120 m n.m.
Rozloha:	999 ha
Počet obyvateľov:	999
Hustota obyvateľstva:	100,90
PSČ:	076 15
Štatistická územná jednotka:	528374
Adresa:	Hlavná 200/30
Telefón:	00421 56 668 72 60
E-mail:	ou.hrcel@trenet.sk, obec.hrcel.ou@gmail.com
Web:	www.obeckrcel.sk
IČO:	00 331 546
DIČ:	2020773414

Obsah

1.	Úvod	4
2.	Základná charakteristika obce.....	10
2.1	História obce	10
2.2	Prírodné podmienky.....	11
2.3	Ľudské zdroje	13
2.4	Vzdelávanie a štruktúra školských zariadení.....	16
2.5	Ekonomicke zdroje (nezamestnanosť, štruktúra zamestnanosti).....	18
2.6	Materiálne a fyzické zdroje	19
2.7	Technická infraštruktúra	21
2.8	Životné prostredie.....	23
2.9	Samospráva	23
2.10	SWOT Analýza	23
3.	Vízia obce	26
3.1.	Doprava a komunikácie.....	26
3.2.	Technická infraštruktúra	26
3.3.	Životné prostredie.....	26
3.4.	Školstvo	26
3.5.	Šport, cestovný ruch a kultúra	27
3.6.	Zariadenia občianskej vybavenosti	27
4.	Strategický cieľ	28
4.1.	Strategický cieľ.....	29
4.2.	Stratégia rozvoja obce Hrčeľ na roky 2014-2020 (Prehľad)	31
5.	Programová časť	33
5.1	Opatrenia, projekty, aktivity	33
6.	Realizačná časť	36
6.1.	Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie PHSR	36
6.2.	Systém hodnotenia a monitorovania PHSR	37
6.3.	Akčný plán	37
7.	Finančná časť.....	39

1. Úvod

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (ďalej len PHSR) obce Hrčiel s výhľadom do roku 2020 je základný a kľúčový dokument pre riadenie obce, ktorý vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľských subjektov, záujmových skupín a ďalších subjektov na území a formuluje svoju predstavu o budúcnosti. Bol spracovaný na základe zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z.z. Je to strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce určuje strategické ciele a priority rozvoja obce. Je nástrojom na napĺňanie vízie smerovania a rozvoja obce.

Formulár č. Ú 1 – Zámer spracovania PHSR

Zámer spracovania PHSR	
Názov dokumentu:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hrčiel na roky 2015 – 2020
Forma spracovania:	Pracovníkmi samosprávy Externí odborníci – spolupráca
Riadenie procesu spracovania:	Pracovné skupiny zložené z vedenia obce, zamestnancov OcÚ, poslancov OZ a komisií. Zapojenie verejnosti a komunikácia s verejnosťou prebiehala prostredníctvom dotazníkového prieskumu, informácie boli umiestňované na webovom sídle obce, boli predkladané na zasadnutiach obecného zastupiteľstva.
Obdobie spracovania	PHSR bol spracovaný v období apríl – august 2015 Harmonogram spracovania je uvedený v nasledujúcej tabuľke.
Financovanie spracovania	Náklady spojené so spracovaním PHSR hradila obec z vlastných nákladov, z rozpočtu obce.

Formulár č. Ú 3 – Harmonogram spracovania PHSR

Termín	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
Úvod					
Analytická časť					
Strategická časť					
Programová časť					
Realizačná časť					
Finančná časť					
Záver					

Harmonogram spracovania PHSR bol vypracovaný na základe zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z.z., ktorý definuje Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce ako strednodobý programový dokument, ktorý obsahuje analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, stanovenie cieľov, úloh vo všetkých oblastiach života obce.

Formulár č. Ú 7 – Metódy zapojenia verejnosti do prípravy PHSR

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Tlačené materiály			
Verejné informačné tabule	áno		
Informačné formuláre, tabuľky údajov	áno		
Internetové stránky	áno		
Využitie existujúcich médií			
Zverejňovanie informácií v miestnej tlači	áno		
Stretnutia			
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi/skupinami	áno	áno	áno
Návšteva v dotknutom území	áno	áno	áno
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov	áno	áno	áno
Rozhovory a prieskumy			
Dotazník pre záujmové skupiny	áno	áno	
Dotazník pre širokú verejnosť	áno	áno	
Poradné skupiny			
Miestne poradné skupiny	áno	áno	áno

Od prvého kroku prípravy spracovania PHSR bola verejnosť obce zapojená do tohto procesu. Na verejnej informačnej tabuľe bol zverejnený oznam o začatí prípravy PHSR, obyvatelia obce boli informovaný prostredníctvom internetovej stránky obce o stave spracovania PHSR. V obecných novinách bol uverejnený článok o tom čo je PHSR, jeho hlavných úlohách a cieľoch a vyzýval verejnosť pre zapojenie sa obyvateľov obce do jeho tvorby. Prostredníctvom dotazníkového prieskumu sa osobne podieľali na stanovení hlavných cieľov a úloh pre predstaviteľov obce a o smerovaní rozvoja obce.

Východiskové a koncepčné dokumenty

Podpora regionálneho rozvoja sa uskutočňuje v súlade s programovaním na:

Miestnej úrovni

- Územný plán obce
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce
- Rozpočet obce
- Program odpadového hospodárstva

Národnej úrovni

- Partnerská dohoda - definuje stratégiu a priority pre efektívne a účinné využívanie fondov EÚ. Jedná sa o základný národný dokument, ktorý zastrešuje všetky Operačné programy SR pre programovacie obdobie 2014-2020.
- Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 – 2020 – identifikuje z pohľadu Európskej komisie hlavné rozvojové potreby s možnosťou financovania opatrení v rámci fondov Spoločného strategického rámca EÚ v podmienkach SR
- Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programovacie obdobie 2014 – 2020
- Integrovaný regionálny operačný program (IROP)

Nadnárodnej úrovni

- Stratégia EÚ 2020
- Spoločný strategický rámec Európskej komisie
- Nariadenia Európskej komisie
- CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji
- CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry
- CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu
- CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu
- CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+
- CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+
- Národný (regionálny) rozvojový plán – hlavný dokument pre vyjednanie podpory zo Štrukturálnych fondov Európskej únie
- Sektorové operačné programy – taktické dokumenty vytvorené na úrovni ministerstiev, ktoré rozpracovali problémové celky, pre ktoré bude žiadane spolufinancovanie z EÚ
- Regionálne operačné programy

Všetky strategické dokumenty sú spracované vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

Obec Hrčel má pri napĺňaní svojich cieľov a priorit hospodárskeho a sociálneho rozvoja možnosti využívať nasledujúce operačné programy a ostatné dotačné schémy:

Integrovaný regionálny operačný program:

Prioritná os č. 1: Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch

Investičná priorita č. 1.1: Posilnenie regionálnej mobility prepojením sekundárnych a terciárnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T vrátane multimodálnych uzlov

Investičná priorita č. 1.2: Vývoj a zlepšovanie ekologickej priaznivých, vrátane nízkohľukových, a nízkouhlíkových dopravných systémov vrátane vnútrozemských vodných ciest a námornej dopravy, prístavov, multimodálnych prepojení a letiskovej infraštruktúry v záujme podpory udržateľnej regionálnej a miestnej mobility

Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

Investičná priorita č. 2.1: Investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry, ktoré prispievajú k celoštátnemu, regionálnemu a miestnemu rozvoju, znižujú nerovnosť z hľadiska zdravotného postavenia, podporujú sociálne začleňovanie prostredníctvom lepšieho prístupu k sociálnym, kultúrnym a rekreačným službám a prechod z inštitucionálnych služieb na komunitné

Investičná priorita č. 2.2: Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom vývoja vzdelávacej a výcvikovej infraštruktúry

Prioritná os č. 4: Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na životné prostredie.

Investičná priorita č. 4.1: Podpora energetickej efektívnosti, inteligentného riadenia energie a využívania energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach vrátane verejných budov a v sektore bývania

Prioritná os č. 5: Miestny rozvoj vedený komunitou

Investičná priorita č. 5.1: Záväzné investície v rámci stratégií miestneho rozvoja vedeného komunitou

OP Ľudské zdroje

Prioritná os 2: Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí

Investičná priorita 2.1 Trvalo udržateľná integrácia mladých ľudí, najmä tých, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy, na trh práce, vrátane mladých ľudí ohrozených sociálnym vylúčením a mladých ľudí z marginalizovaných komunit, vrátane vykonávania systému záruk pre mladých ľudí.

Prioritná os 3: Zamestnanosť

Investičná priorita 3.1 Prístup uchádzačov o zamestnanie a neaktívnych osôb k zamestnaniu vrátane dlhodobo nezamestnaných a osôb, ktoré sú vzdialené od trhu práce, ako aj miestne iniciatívy v oblasti zamestnávania a podpora mobility pracovnej sily.

Investičná priorita 3.2 Rovnosť medzi mužmi a ženami vo všetkých oblastiach vrátane v oblasti prístupu k zamestnaniu, kariérnemu postupu, zosúladenia pracovného a súkromného života a presadzovania rovnakej odmeny za rovnakú prácu.

Prioritná os 4: Sociálne začlenenie

Investičná priorita 4.1 Aktívne začlenenie, a to aj s cieľom podporovať rovnaké príležitosti a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti.

Investičná priorita 4.2 Zlepšenie prístupu k cenovo prístupným, trvalo udržateľným a kvalitným službám vrátane zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb všeobecného záujmu.

Prioritná os 5: Integrácia marginalizovaných rómskych komunit

Investičná priorita 5.1 Sociálno-ekonomická integrácia marginalizovaných komunit, ako sú Rómovia.

Prioritná os 6: Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunit

Investičná priorita 6.1 Poskytovanie podpory fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných komunit v mestských a vidieckych oblastiach.

Investičná priorita 6.2 Poskytovanie podpory sociálnych podnikov.

OP Kvalita životného prostredia

Prioritná os 1: udržateľné využívanie prírodných Zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej Infraštruktúry

Investičná priorita 1.1 Investovanie do sektora odpadového hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho *acquis* Únie.

Investičná priorita 1.2 Investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho *acquis* Únie.

Prioritná os 2: Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami

Investičná priorita 2.1 Podpora investícii na prispôsobovanie sa zmene klímy vrátane ekosystémových prístupov.

PROGRAM ROZVOJA VIDIEKA

ANALYTICKÁ ČASŤ

PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO

A SOCIÁLNEHO ROZVOJA

OBCE HRČEL'

2. Základná charakteristika obce

Základná charakteristika obce Hrčel' (k 31.12.2014)	
Názov okresu	Trebišov
PSČ	076 15
Prvá písomná zmienka	1332
Celková výmera územia (km ²)	9,99
Kód obce	528374
Názov kraja	Košický
Telefónne smerové číslo	056
Nadmorská výška m n. m.	120
Hustota obyvateľstva na km ²	100,90

Zdroj: ŠÚ SR

Obec Hrčel' leží v juhozápadnej časti Východoslovenskej nížiny v nadmorskej výške 120 m n. m. Z južnej strany ju ohraničujú Zemplínske vrchy a z juhovýchodnej strany potok Chlmeč. Obecný chotár charakterizuje rovinny čiastočne pahorkatinový povrch s prevažne hnedými lesnými pôdami. Rozhodujúcu časť tvoria popri prvohorných pieskovcoch a akrózach treťohorné íly čiastočne pokryté sprašovými uloženinami.

2.1 História obce

Katastrálne územie obce Hrčel' bolo osídlené v starej, mladej i neskorej dobe kamennej. Archeologické záznamy dokumentujú aj veľa takých nálezov, ktoré boli objavení na povrchu zeme. Najstarší písomný prameň o existencii dediny sa nachádza v súpise odvodov pápežských desiatkov pre roky 1332 až 1337. V tom čase bol Hrčel' rozvinutou dedinou, ktorá mala vlastný kostol s farou. Pôsobil tu kňaz Albert a chrám bol zasvätený sv. Mikulášovi.

Z najznámejších rodov od 14. storočia patrila obec šľachticom z Tolcsvy, nasledovali šľachtici z Úpora, Cejkova, Perína v na konci 16. Storočia z rodu Druget (Drugeth), ktorý obec začlenil do majetkov panstva Trebišov. Podľa výšky dane odvedenej kráľovi v roku 1441 vieme, že sa v Hrčeli nachádzalo približne tridsať sedliackych usadlostí. Na jednu usadlosť sa zvykne počítať od sedem do dvadsať ľudí, čo je rodina sedliaka so služobníctvom. V roku 1557 bolo v Hrčeli len sedem sedliackych usadlostí, v roku 1567 dedinu vyplienili krymský Tatári a v dedine ostali iba dve usadlosti, zvyšné boli vypálené. V roku 1600 sa uvádza, že sa v Hrčeli nachádzalo sedemnásť poddanských domov, zemianska kúria, kostol s farou a škola. V prvej polovici 18. storočia, v čase protihabsburského povstania, veľa mužov odišlo do armád a polia ostávali neobhospodárené. Na mnohých miestach vypukol hladomor, niektoré dediny dočasne, alebo úplne vymreli. V roku 1715 bol Hrčel' označovaný za dedinu, je bolo dvadsať jeden opustených domov a iba sedem obývaných. Rovnaký počet bol aj v roku 1720. V roku 1787 tu už stálo šesťdesiat domov, v ktorých žilo štyristosedemnásť obyvateľov. Popri poľnohospodárstve sa venovali aj uhliarstvu. Obyvatelia Hrčela sa v roku 1831 zapojili do Východoslovenského roľníckeho povstania, čo dodnes pripomína pamätník v obci.

Genéza názvu obce:

1332 – Gertschol

1410 – Gerchel

1481 – Gerchen

1773 – Gercsely

1786 – Gercschely

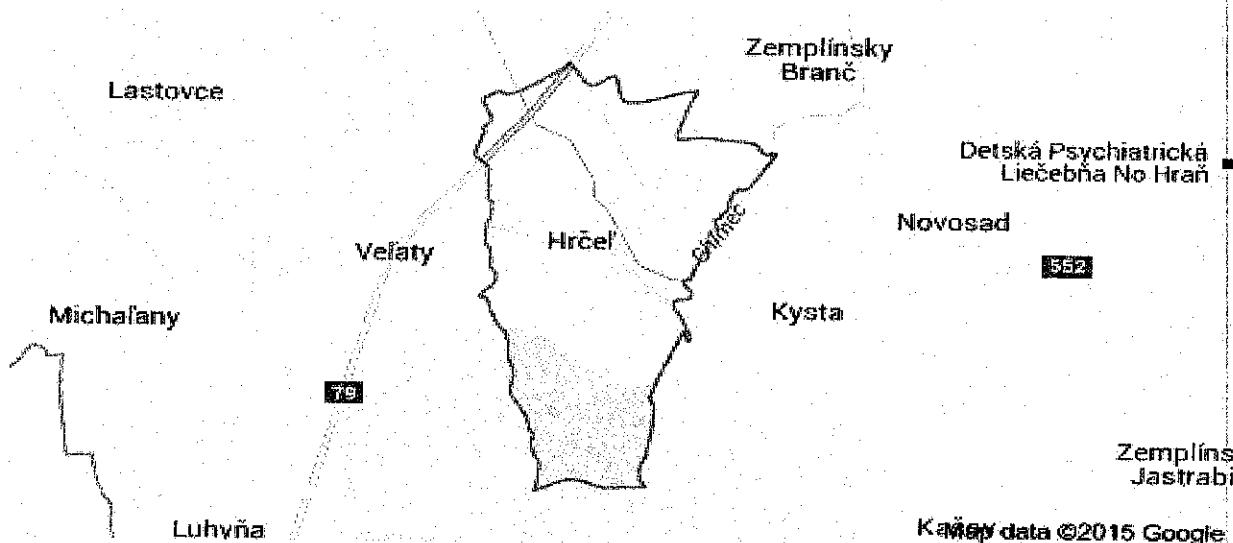
1920 – maďarsky: Gércsely, slovensky: Gerčel'

1948 - maďarsky: Gercsely, slovensky: Hrčel'

2.2 Prírodné podmienky

Geomorfológia

Obec Hrčel leží v nadmorskej výške 120 m n. m. na Východnom Slovensku na severovýchodnom okraji Zemplínskych vrchov. Nachádza sa 14 km od okresného mesta Trebišov a 58 km od krajského mesta Košice.

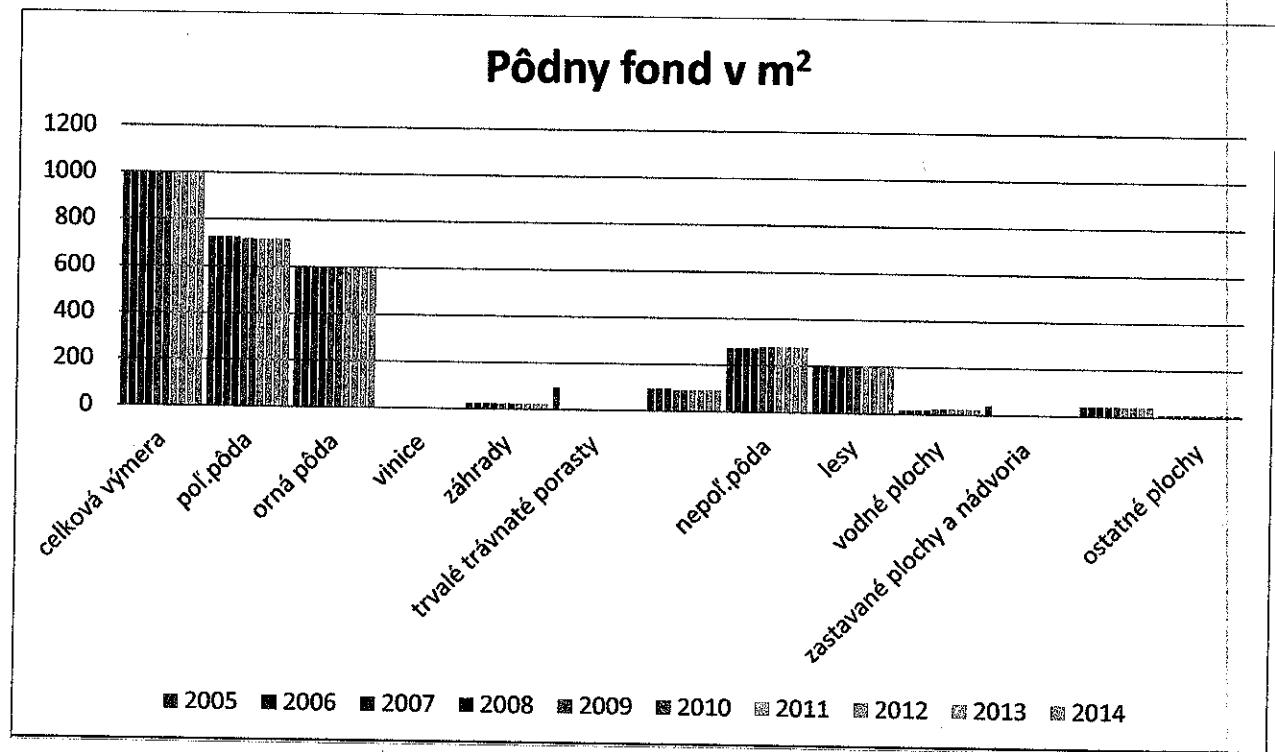
Pôda

Zloženie pôd svojou pestrostou a štruktúrou zodpovedá geologickej zložitosti a povrchovej členitosti územia. Nižinná oblasť (Východoslovenská rovina) má prevažné zastúpenie pôd vo fluvizemoch. A to najmä fluvizeme glejové stredné a ľažké, fluvizeme kultizemné karbonátové a fluvizeme kultizemné. Celková výmera obce je 999 m², poľnohospodárska pôda tvorí 718 m² a tu má najväčšie zastúpenie orná pôda. Nepoľnohospodárska pôda je v celkovej výmere 281 m² a najviac plochy zaberajú lesy.

Tabuľka č. 1 - Pôdny fond obce Hrčel

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Celková výmera	999									
Poľnohospodárska pôda	725	725	725	725	718	718	718	718	718	718
Orná pôda	604	604	601	601	601	601	601	601	601	601
Vinice	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Záhrady	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23
Trvalé trávnaté porasty	94	94	97	97	90	90	90	90	90	90
Nepoľnohospodárska pôda	274	274	274	274	281	281	281	281	281	281
Lesy	203	203	203	203	203	203	203	203	203	203
Vodné plochy	18	18	18	18	25	25	25	24	24	24
Zastavané plochy a nádvoria	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42
Ostatné plochy	10	10	10	10	10	10	10	11	11	11

Zdroj: www.statistics.sk

Klimatické pomery

Územie obce Hrčiel patri do teplej až mierne teplej klimatickej oblasti. Priemerná ročná teplota sa pohybuje okolo 8°C -9°C, počet hodín slnečného svitu je 1600 hodín. Ročný priebeh teploty je dosť pravidelný. Najteplejší mesiac je júl (22,8-23,8°C), najchladnejší je Január (-3,6 - -4,3°C). Maximum zrážok je v letných mesiacoch 600mm, minimum v marci. V okrese Trebišove v roku 1917 namerali absolútne najnižší úhrn zrážok na Slovensku – 283 mm.

Rastlinstvo

Na území Zemplína, kde leží aj obec Hrčiel sa stretávajú rozličné botanické oblasti: panónska, východokarpatská a západokarpatská. Južná časť Zemplína, ktorá patrí do panónskej botanickej oblasti, je takmer úplne odlesnená a premenená na kultúrnu step s vinohradmi, ovocnými sadmi, ornou pôdou a lúkami. Zvyšky chráneného lužného lesa sú na nívach Latorice, Uhu a Bodrogu. Nižšie časti pohorí zaberajú najmä dubové lesy. Z drevín sa tu vyskytujú vrby, jelše, topole, brezy a jasene. Zo vzácnych rastlinných druhov tu registrujeme leknovec štitnatý, žerušnicu málokvetú, truskavec obyčajný, korunku strakatú, jesienku obyčajnú, bleduľu jarnú.

Živočišstvo

Fauna Zemplína je tiež veľmi pestrá. Živočíchy patria tak medzi zástupcov spoločenstiev listnatého a ihličnatého lesa, ako i polí, lúk, vodných tokov, vodných plôch a ich brehov. Bežne sa tu vyskytuje zajac poľný bažant poľovný, srnec lesný, jeleň lesný, diviak lesný. Zo vzácnych a chránených druhov tu žije rys ostrovid, vlk bravý, mačka divá, medveď hnedý, zubor hôrny, výr skalný, sova dlhochvostá, orol kriklavý, kuna lesná a skalná, haja červená, vydra riečna, jazvec lesný, krkavec čierny, korytnačka močiarna, z vodného vtáctva: hus divá, kačica divá, bocian biely, bocian čierny, rybár bahenný, sliepočka zelenooká, čajka smejivá, volavkapopolová, z motýľov: jasoň červenooký, rôzne druhy babôčok a perletóvcov. Dá sa tu nájsť aj najväčší motýľ žijúci na území Slovenska okáň hruškový. Drobný motýlik Vespa slovaciella je pozoruhodný hlavne tým, že je doposiaľ známy len z územia Zemplína. V NPR Kašvár v okrese Trebišov sa odhaduje približne 1500 motýlich druhov. Z hmyzu sú

vzácne druhy ako: fúzač alpský, modlivka zelená, bystruška lesklá a ploská, koník stepný. Z plazov je to mlok karpatský, salamandra škvornitá, jašterica živorodá, vretenica obyčajná. Z rýb tu nachádzame sumce, štuky, zubáče, pstruhy, kapre, bolene, pleskáče a iné. Chránené sú mihiule a hrúzy.

2.3 Ľudské zdroje

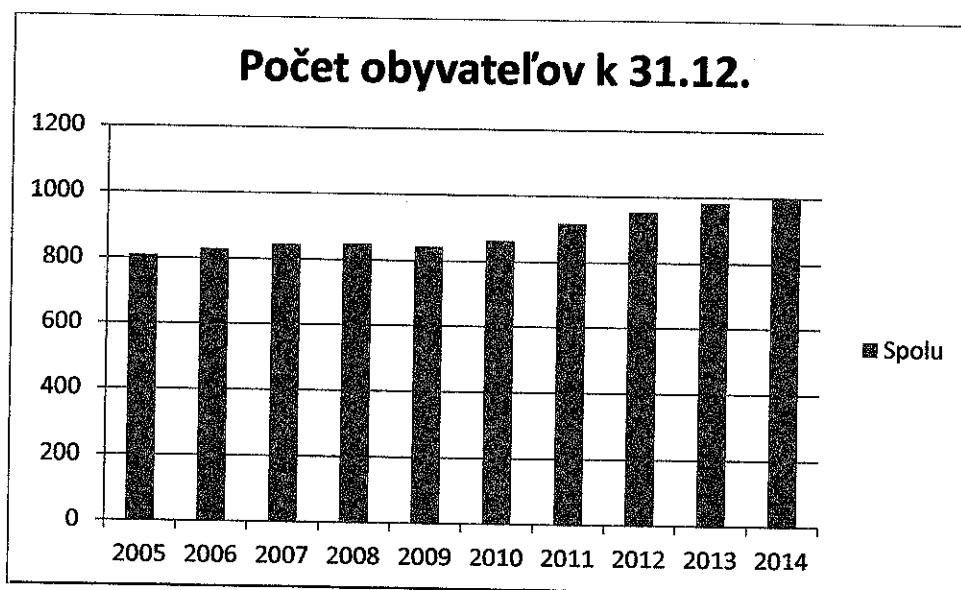
Nasledujúca časť prezentuje štruktúru obyvateľstva podľa jednotlivých charakteristík, ako vek, náboženstvo, vzdelanosť, nezamestnanosť,...

Obyvateľstvo

Tabuľka č. 2 – Bývajúce obyvateľstvo v obci Hrčel'

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Spolu	810	830	846	850	844	864	918	954	985	999

Zdroj: www.statistics.sk

Počet obyvateľov v obci Hrčel' má stúpajúcu tendenciu. Počet obyvateľov je uvádzaný vždy k 31.12. príslušného roku. Od roku 2005 sa zvýšil počet obyvateľov obce o 189 obyvateľov. Aktuálne k 31.12.2014 žije v obci 999 obyvateľov.

Veková štruktúra

Tabuľka č. 3 – Veková štruktúra obyvateľstva obce Hrčel'

	Predprodukívne Vekové skupin a v %	Produktívne Veková skupina v %	Poproduktívne Veková skupin a v %	Počet obyv. spolu	Index vitality	Index starnutia			
2005	227	28,02	501	61,85	82	10,12	810	2,77	36,12
2006	235	28,31	516	62,17	79	9,52	830	2,97	33,62
2007	240	28,37	524	61,94	82	9,69	846	2,93	34,17

2008	237	27,88	531	62,47	82	9,65	850	2,89	34,60
2009	231	27,37	530	62,80	83	9,83	844	2,78	35,93
2010	251	29,05	529	61,22	84	16,78	864	2,99	33,47
2011	282	30,72	551	60,02	85	9,26	918	3,32	30,14
2012	298	31,24	565	59,22	91	9,54	954	3,27	30,54
2013	321	32,59	571	57,97	93	9,44	985	3,45	28,97
2014	328	32,83	576	57,66	95	9,51	999	3,45	28,96

Zdroj: www.statistics.sk

Veková zložka obyvateľstva sa delí na predprodukčný vek (do 14 rokov), produkčný vek (od 15 do 64 rokov) a poprodukčný vek (viac ako 65 rokov). Ako vyplýva z tabuľky č.3 najväčšie zastúpenie má obyvateľstvo v produkčnom veku, naopak najmenej obyvateľov obce je v poprodukčnom veku.

Celkový prírastok

Tabuľka č. 4 – Celkový prírastok obyvateľstva obce Hrčeľ

Rok	Stav k 1.1.	Živo- narode- ní	Zomreli	Prirodzený prírastok (-úbytok)	Pristahova- lí	Vystáhova- lí	Celkový prírastok (- úbytok)	Stav k 31.12.
2005	798	20	8	12	10	10	12	810
2006	810	20	8	12	21	13	20	830
2007	830	20	7	13	11	8	16	846
2008	846	20	9	11	8	15	4	850
2009	850	18	7	11	12	29	-6	844
2010	844	31	7	24	7	11	20	864
2011	899	22	7	15	19	15	19	918
2012	918	27	10	17	37	18	36	954
2013	954	31	9	22	28	19	31	985
2014	985	24	7	17	17	20	14	999

Zdroj: www.statistics.sk

Celkový prírastok obyvateľstva je súčet prirodzeného prírastku a prírastku stáhovaním. Najväčší prirodzený prírastok bol v obci v roku 2010, najväčší celkový prírastok bol v roku 2012. Prirodzený úbytok (rozdiel medzi živonarodenými a zomrelými) sa v obci za posledných 10 rokov nevyskytol. Celkový úbytok sa vyskytol len raz a to v roku 2009, kedy sa z obce vystáhovalo až 29 obyvateľov.

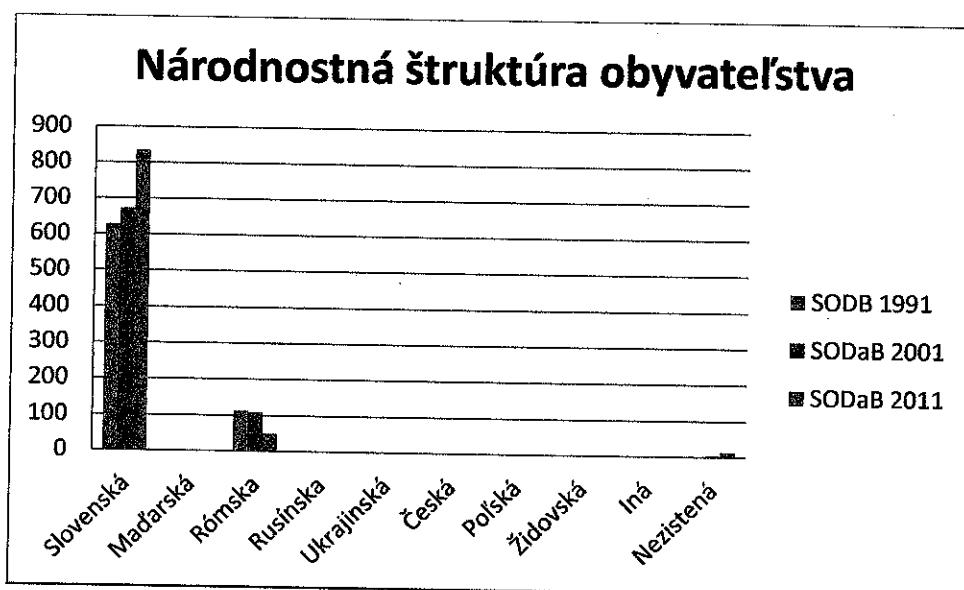
Národnosť

Tabuľka č. 6 – Národnostná štruktúra obyvateľstva obce Hrčel'

Národnosť/rok	SODaB 1991	SODaB 2001	SODaB 2011
Slovenská	628	672	834
Maďarská	2	1	1
Rómska	113	109	49
Rusínska	0	1	1
Ukrajinská	0	0	0
Česká	0	0	0
Poľská	0	0	1
Židovská	0	0	0
Iná	1	0	1
Nezistená	1	4	14
SPOLU	632	787	901

Zdroj: www.statistics.sk

Podľa posledného sčítania obyvateľov, domov a bytov v obci Hrčel' žilo najviac obyvateľov slovenskej národnosti (834). K rómskej národnosti sa prihlásilo 49 obyvateľov čo je oproti sčítaniu obyvateľov domov a bytov z roku 2001 pokles o 44,95%. V obci žije jeden obyvateľ rusínskej a poľskej národnosti. 15 obyvateľov obce sa pri poslednom sčítaní nevyjadrilo k svojej národnosti.

Náboženstvo

Tabuľka č. 7 – Náboženská štruktúra obyvateľstva obce Hrčel'

Náboženské vyznanie	SODaB 1991	SODaB 2001	SODaB 2011	SODaB 2011 %
Rímskokatolícka cirkev	421	508	483	53,61
Gréckokatolícka cirkev	193	212	156	17,31
Pravoslávna cirkev	2	3	1	0,11
Evanjelická cirkev augšburského vyznania	0	0	0	0
Reformovaná kresťanská cirkev	43	43	46	5,11
Evanjelická cirkev metodistická	0	0	0	0
Apoštolská cirkev	0	0	0	0
Starokatolícka cirkev	0	0	0	0
Bratská jednota baptistov	0	0	0	0
Cirkev československá husitská	0	0	0	0
Cirkev adventistov siedmeho dňa	0	0	0	0
Cirkev bratská	0	0	0	0
Kresťanské zbyiny	0	0	0	0
Židovské náboženské obce	0	0	0	0
Náboženská spoločnosť Jehovovi svědkovia	0	4	4	0,44
Ostatné	1	0	0	0
Bez vyznania	5	8	170	18,87
Nezistené	80	9	41	4,55
Spolu	745	787	901	4,55

Zdroj: www.statistics.sk

Podľa posledného sčítania obyvateľov domov a bytov v roku 2011 sa 53,61% (483) obyvateľov hlási k rímskokatolíckej cirkvi, 18,87% (170) obyvateľov je bez vierovyznania, 17,31% (156) obyvateľov sa hlási ku gréckokatolíckej cirkvi, 5,11% (46) obyvateľov sa hlási k reformovanej kresťanskej cirkvi.

2.4 Vzdelávanie a štruktúra školských zariadení

Vzdelanostná štruktúra

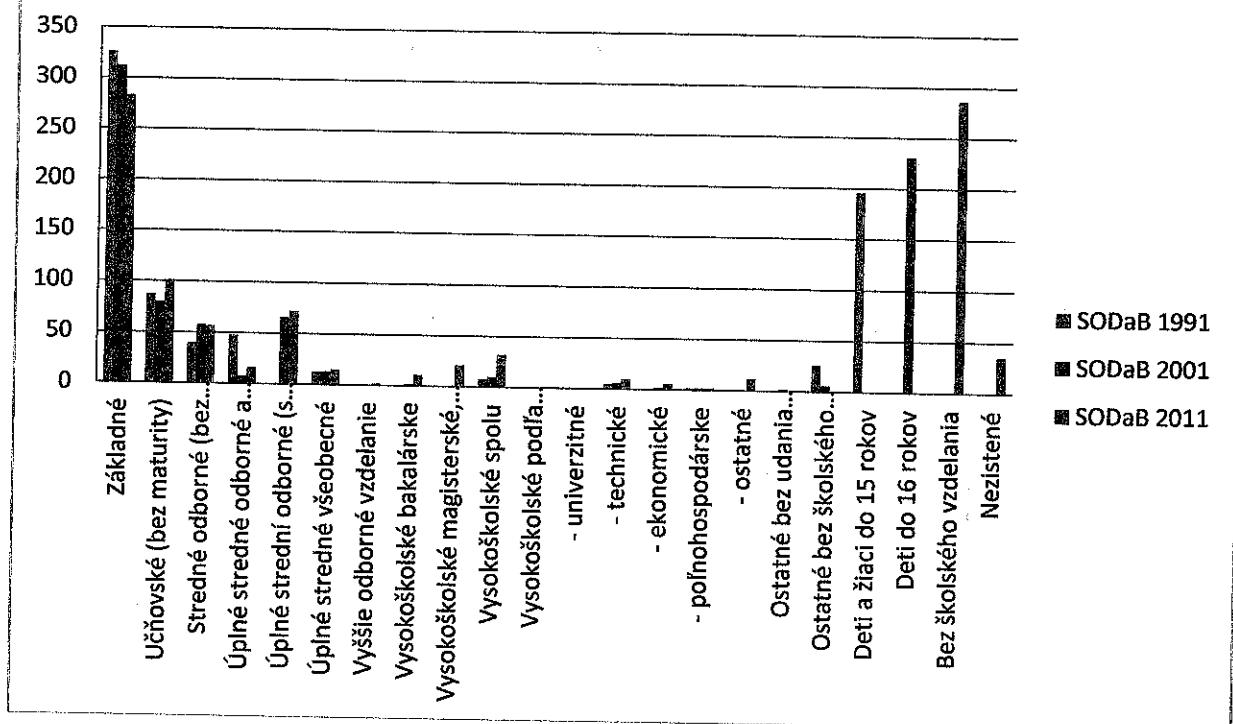
Tabuľka č. 8 – Obyvateľstvo podľa najvyššieho skončeného stupňa školského vzdelania obce Hrčel'

Školské vzdelanie	SODaB 1991	SODaB 2001	SODaB 2011
Základné	326	312	283
Učňovské (bez maturity)	87	80	101
Stredné odborné (bez maturity)	40	58	57
Úplné stredné odborné a učňovské	48	8	16
Úplné stredné odborné (s maturitou)	0	66	72
Úplné stredné všeobecné	13	13	15
Vyššie odborné vzdelanie	0	1	2

Vysokoškolské bakalárske	0	2	11
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	0	0	21
Vysokoškolské spolu	8	10	32
Vysokoškolské podľa zamerania			
- univerzitné	0	0	0
- technické	5	6	10
- ekonomické	1	2	6
- poľnohospodárske	2	2	2
- ostatné	0	0	12
Ostatné bez udania školského vzdelania	1	2	0
Ostatné bez školského vzdelania	26	6	0
Deti a žiaci do 15 rokov	196	0	0
Deti do 16 rokov	0	231	0
Bez školského vzdelania	0	0	287
Nezistené	0	0	36
Spolu	745	787	963

Zdroj: www.statistics.sk

Obyvateľstvo podľa najvyššieho skončeného stupňa školského vzdelania

Podľa posledného sčítania obyvateľov, domov a bytov žije v obci Hrčiel 283 obyvateľov so základným vzdelaním. 263 obyvateľov obce má ukončené učňovské alebo úplné stredné vzdelania. Počet vysokoškolsky vzdelaných ľudí sa zvyšuje. V roku 2011 bolo 32 obyvateľov vysokoškolsky vzdelaných. Bez školského vzdelania je 287 obyvateľov, čo sú vo väčšej miere deti do 16 rokov.

V obci Hrčel je zriadená materská škola, ktorej zriaďovateľom je obec Hrčel. Materská škola je súčasťou základnej školy. Materskú školu v súčasnosti navštevuje 21 žiakov. Vývoj počtu žiakov navštěvujúcich materskú školu za posledných 5 rokov je uvedený v nasledujúcej tabuľke. Je predpoklad, že počet žiakov v materskej škole sa bude zvyšovať, nakoľko na každoročne zvyšuje počet narodených detí.

Tabuľka č. 9 – Počet žiakov navštěvujúcich Materskú školu

Školský rok	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015
Počet žiakov	20	22	22	24	21

Zdroj: obec Hrčel

V obci sa nachádza základná škola, ktorej zriaďovateľom je obec Hrčel. V súčasnosti základnú školu navštěvuje 103 žiakov. Základná škola má zriadené špeciálne triedy.

Tabuľka č. 10 – Počet žiakov navštěvujúcich Základnú školu

Školský rok	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015
Počet žiakov	62	109	88	107	103

Zdroj: obec Hrčel

2.5 Ekonomické zdroje (nezamestnanosť, štruktúra zamestnanosti)

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo

Tabuľka č. 11 – Ekonomicky aktívne obyvateľstvo

		SODaB 1991		SODaB 2001		SODaB 2011	
		Absolútne počty	Relatívne počty (%)	Absolútne počty	Relatívne počty (%)	Absolútne počty	Relatívne počty (%)
Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	Muži	191	50,8	203	54,3	216	56,4
	Ženy	120	32,5	162	39,2	167	43,6
	Spolu	311	41,7	365	46,4	383	100
Celkový počet obyvateľov	Muži	376	50,47	374	47,52	441	48,9
	Ženy	369	49,53	413	52,48	460	51,1
	Spolu	745	100	787	100	901	100

Zdroj: www.statistics.sk

Podľa posledného sčítania obyvateľov domov a bytov v roku 2011 bolo najviac ekonomicky aktívnych obyvateľov – 219 (127 mužov a 167 žien) nezamestnaných, 14 osôb bolo na materskej dovolenke a 4 osoby sa radia k pracujúcim dôchodcom. V obci Hrčel je potenciál ekonomicky aktívneho obyvateľstva, len pracovné príležitosti v obci, okrese sú značne obmedzené.

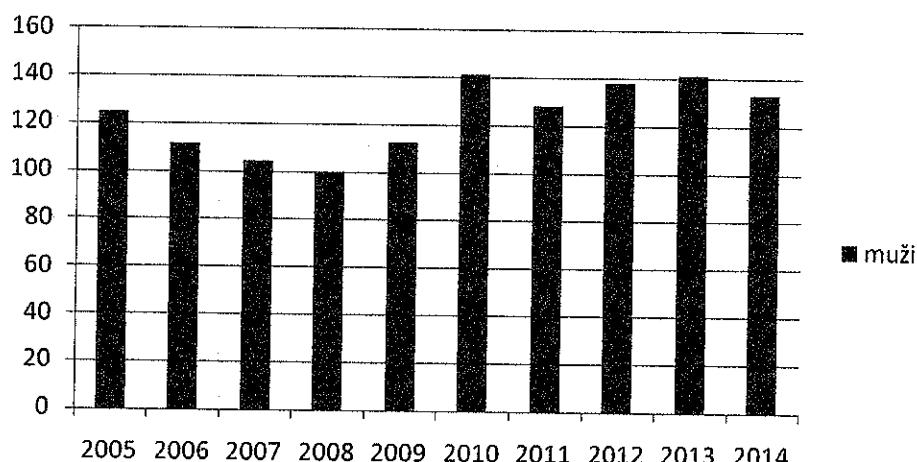
Nezamestnanosť

Tabuľka č. 12 - Nezamestnanosť

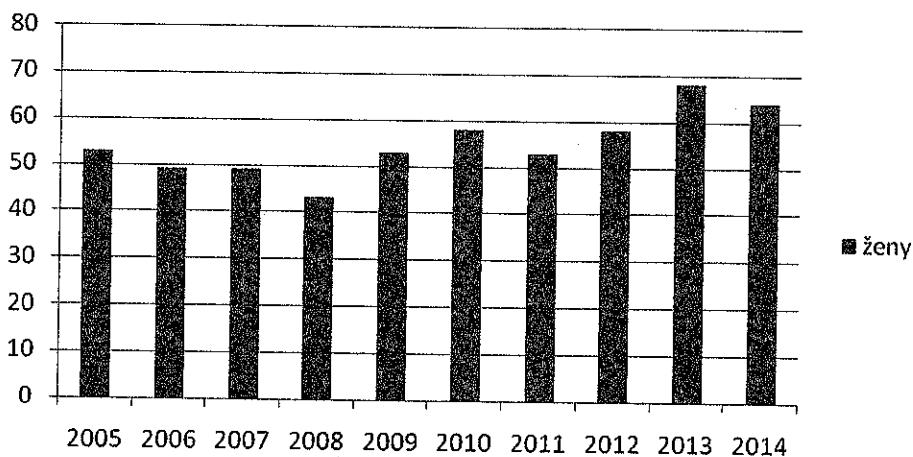
Pohlavie/Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Muži	124	111	104	100	112	141	128	138	141	133
Ženy	53	49	49	43	53	58	53	58	68	64
Spolu	177	160	153	143	165	199	181	196	209	197

Zdroj: www.statistics.sk

Evidovaná nezamestnanosť - muži

Evidovaná nezamestnanosť - ženy

Za posledných 10 rokov mala nezamestnanosť stúpajúcu a klesajúcu tendenciu. Najväčšia nezamestnanosť v obci bola v roku 2013, keby bolo nezamestnaných 209 obyvateľov obce. V roku 2014 nezamestnanosť mierne poklesla na 197 nezamestnaných. Nezamestnanosť je zapríčinená nedostatkom pracovných príležitostí v obci, okrese, kraji a ekonomickej situácii nedovoľuje obyvateľom sa vystahovať za prácu do iných okresov resp. krajov Slovenska.

2.6 Materiálne a fyzické zdroje

Zariadenia občianskej vybavenosti

Vybavenosť obce je na dobrej úrovni. Poskytuje miestnym obyvateľom, ale aj návštevníkom priemerný komfort. Obec sa sústavne snaží o vylepšenie kvality života obce a do budúcnca sa uvažuje s výstavbou ďalších športovísk (detské ihriská, ihrisko – športovo-relaxačné centrum, bežecká a inline dráha) a pod. V pláne je tiež výstavba amfiteátra, vyhliadkovej veže a cyklistických chodníkov. Obytné plochy a plochy občianskej vybavenosti zaberajú podstatnú časť zastavaného územia obce. Prevláda

zástavba izolovaných rodinných domov. Obec Hrčel plánuje výstavbu bytov s nižším štandardom pre obyvateľov obce. V obci sa nachádza Základná škola s Materskou školou s právnou subjektivitou a jej zriaďovateľom je obec Hrčel. Areál školy tvorí jedna budova, ktorá je vybavená školským zariadením, potrebami a pomôckami, hygienickými zariadeniami a šatňami. V budúcnosti chce obec vybudovať na území školy telocvičnu. Už niekoľko rokov si udržiava počet žiakov cca 100. Obec plánuje výstavbu kontajnerovej školy a priestory materskej školy chce zrekonštruovať. Občianska vybavenosť a služby sú v obci na dobrej úrovni. V obci sa nachádza dostatočný počet potravín s veľmi dobrou a najmä blízkou dostupnosťou z intravilánu obce. Svojím obyvateľom poskytuje svoje služby obecný úrad. Súčasťou budovy je kultúrny dom, v ktorom sa konávajú svadby, plesy, krstiny, rôzne iné oslavy, spoločenské podujatia. Nedostatkom z hľadiska občianskej vybavenosti je absencia lekárskej služby. Možno konštatovať, že obecné budovy a objekty, ako Obecný úrad, Kultúrny dom, Základná škola s materskou školou sú vo vyhovujúcom stave, ale postupne bude potrebná ich rekonštrukcia. V obci sa nachádza Dom smútka.

Tabuľka č. 13 – Občianska vybavenosť

1.	Obecný úrad - 14 zamestnancov, stavebný úrad, matrika
2.	Kultúrny dom - kapacita 180 miest
3.	Knižnica
4.	Dom smútku
5.	Kostol rímsko a grécko katolícky
6.	Kostol reformovaný
7.	Predajňa potravinárskeho tovaru – 3x
8.	Pohostinstvo – 2x
9.	Základná škola s materskou školou
10.	Multifunkčné ihrisko
11.	Miestna posilňovňa

Zdroj: Obec Hrčel

Rozvoj bývania

Tabuľka č. 14 – Domy, byty

Počet	SODaB 1991				SODaB 2001				SODaB 2011			
	RD	BD	OB	DF spolu	RD	BD	OB	DF spolu	RD	BD	OB	DF spolu
Domov spolu	180	0	0	180	188	0	0	188	180	0	0	180
Trvale obývaných	175	0	0	175	171	0	0	171	159	0	0	159
v %	100	0	0	100	100	0	0	100	100	0	0	100

Vysvetlivky: RD – rodinné domy, BD – bytové domy, OB – ostatné budovy, DF – domový fond

Zdroj: www.statistics.sk

V súčasnosti sa nachádza v obci 180 domov, z toho je trvale obývaných 159. ? Obec plánuje výstavbu bytového domu nižšieho štandardu.

Zdravotníctvo

V obci sa nenachádza zdravotné stredisko. Najbližšia dostupná zdravotná starostlivosť je v obci Novosad, ktorá je vzdialenosť 6 km od obce. Nachádzajú sa tu ambulánce všeobecného lekára pre dospelých a detská ambulancia. V meste Trebišov je nemocnica s poliklinikou, kde sa nachádzajú všeobecné aj špecializované ambulancie.

Šport a rekreácia

Na území obce sa nenachádzajú žiadne zariadenia cestovného ruchu ani ubytovacie kapacity. Pre rekreáciu a športové vyžitie obyvateľov sa využíva multifunkčné ihrisko. Obec každoročne organizuje nohejbalový turnaj, športový deň s deťmi v lese a mini futbalový turnaj.

Kultúra

Prehľad kultúrnych podujatí v obci, ktoré sa konajú každoročne: Úcta k starším, Ples a stavanie mája. V obci sa nenachádzajú žiadne spolky a záujmové združenia

Podnikateľské subjekty

Tabuľka č. 15 – Fyzické osoby

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Fyzické osoby - spolu	19	23	23	23	25	22	22	24	21	25
z toho živnostníci	19	23	23	23	25	22	22	23	19	23
z toho slobodné povolania	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1
z toho SHR	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1

Zdroj: www.statistics.sk

Tabuľka č. 16 – Právnické osoby

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Právnické osoby	9	9	8	8	8	9	10	10	10	10

Zdroj: www.statistics.sk

Fyzické osoby pôsobia v rôznych oblastiach najmä v oblasti predaja potravinárskeho tovaru, rozličného tovaru a pohostinských služieb a SHR.

2.7 Technická infraštruktúra

Obec je dobre vybavená technickou infraštruktúrou, je elektrifikovaná a plynofikovaná.

Dopravná infraštruktúra

Trasovanie a výstavba dopravnej infraštruktúry v obci, vychádzajúca z prepravných požiadaviek jej obyvateľov a hospodárskych subjektov v nej žijúcich a činných, je podmienená miestnym územným členením a charakterom územia. Najvýraznejším trendom nielen v tunajšej doprave za uplynulé roky je výrazný rast individuálnej automobilovej dopravy na úkor verejnej osobnej dopravy. Individuálna automobilová doprava je environmentálne najnepriaznivejšia, v obci sa prejavuje hlavne v ranných a popoludňajších hodinách. Cez obec prechádza štátnej cesta III. triedy v dĺžke 2,2 km. O údržbu a opravu štátnych ciest sa stará Košický samosprávny kraj. Miestne komunikácie sú v celkovej dĺžke 2,9

km. V obci sa nenachádza parkovacia plocha. Pre peších sú vybudované chodníky, ktoré chce obec dobudovať a zrekonštruovať.

Cestná doprava - spojenie obce s okresným mestom a okolitými obcami je zabezpečená SAD. Verejnú hromadnú dopravu zabezpečujú prímestské autobusové linky. Linky sú spojené s autobusovou a železničnou stanicou v okresnom meste, ktoré umožňujú obyvateľom obce spojenie na medzimestskú diaľkovú a medzinárodnú dopravu.

Železničná doprava – obcou neprechádza železničná doprava.

Letecká doprava – najbližšie letisko je v krajskom meste Košice.

Zásobovanie pitnou vodou

Obec Hrčel má vybudovaný samostatný vodovod, na ktorý je napojených 134 domácností. Obec plánuje dobudovanie vodovodu pre časť obce a pripravuje technicko-projektovú dokumentáciu pre rekonštrukciu už existujúcej vodovodnej siete. V obci sa nachádza obecná studňa, ktorá zásobuje obec pitnou vodou a vodojem v objeme 50 m³. Obecný vodojem plánuje obec zrekonštruovať a zvýšiť jeho kapacitu na 100 m³ pitnej vody.

Kanalizácie a ČOV

Obec nemá vybudovanú kanalizačnú sieť a čističku odpadových vôd. V súčasnosti sú odpadové vody zachytávané v súkromných žumpách. V budúcnosti má obec záujem o vybudovanie tejto infraštruktúry.

Plyn

Obec je plne plynofikovaná. Niektoré domácnosti využívajú plyn nielen na varenie, ale aj na vykurovanie. V niektorých domoch si však stále prikúrujú tuhým palivom (drevo, uhlie), alebo elektrikou. Vzhľadom na to, že zemný plyn nepredstavuje z dlhodobého hľadiska trvalo- udržateľný zdroj energie bude nutné v budúcnosti počítať s výrobou energie aj z iných (alternatívnych) zdrojov ako sú napríklad solárna, veterná energia, energia biomasy a iné.

Energetická siet

Obec Hrčel je napojená na zdroj elektrickej energie prostredníctvom sekundárnej distribučnej siete 400/231V.

Telekomunikácie a internet

Obec Hrčel patrí pod káblový obvod Michalovce. Kapacita telefónnej ústredne je postačujúca. V obci je dobré pokrytie signálu všetkých mobilných operátorov. Internetový signál je šírený prostredníctvom súkromnej spoločnosti. Príjem signálu je dostačujúci.

Rozhlas a televízia

V obci je pokrytie a príjem televízneho signálu Slovenskej televízie. Ostatné televízne stanice sú prijímané prostredníctvom satelitných prijímačov.

Verejné osvetlenie

Osvetlenie ciest, chodníkov, verejných priestranstiev je zabezpečené, bolo vybudované v roku 1980. V súčasnosti obec plánuje rekonštrukciu verejného osvetlenia na LED svietidiá, ktoré zabezpečia úsporu elektrickej energie a lepšie osvetlenie miestnych komunikácií.

2.8 Životné prostredie

Kvalita povrchových vôd

Na základe výsledkov správy „Hodnotenie povrchovej vody Slovenska za rok 2010“ potok Chlmeč spĺňa požiadavky na kvalitu povrchových vôd a neprekračuje limitné hodnoty pre jednotlivé skúmané ukazovatele (hodnotené podľa prílohy č. 1, 2 k NV SR č. 269/2010 Z.z.).

Znečistenie ovzdušia

Obec Hrčel' z hľadiska prípustnej úrovne znečistenia ovzdušia (kvality ovzdušia) nespadá medzi oblasti vyžadujúce osobitnú ochranu ovzdušia v zmysle § 9 zákona č. 137/2010 Z.z. o ovzduší. Riešené územie má relatívne málo znečistené ovzdušie. Problémy resp. zdroje znečistenia ovzdušia sa koncentrujú predovšetkým v samotnej obci, sú to predovšetkým energetické zdroje a domáce kúreniská na tuhé palivo, menej automobilová doprava. V posledných rokoch sa v domáčich kúreniskách čoraz viac spaľujú nevhodné materiály a odpad, čo má nepriaznivé sprievodné účinky v podobe nekontrolovaného znečisťovania ovzdušia.

Zataženie prostredia hlukom

Medzi významné zdroje hluku pôsobiace na životné prostredie patrí najmä automobilová doprava. Zdrojom hluku je hlavne cestná doprava. Bývanie v tesnej blízkosti cesty III. má cez deň situáciu na hranici prípustných hodnôt hluku a v noci sú hodnoty málo prekračované.

2.9 Samospráva

Na obecnom úrade pracuje 14 zamestnancov (starosta obce, administratívny pracovník, koordinátor – sociálny pracovník, 3 terénny pracovníci, 3 pracovníci obsluhujúci školskú jedáleň, 5 pracovníkov cez ÚPSVaR). V obecnom zastupiteľstve pôsobí 7 poslancov, ktorí sú volení na 4 roky. Pri obecnom zastupiteľstve pôsobí komisia verejného poriadku, komisia kultúry a športu, sociálna komisia, finančná komisia.

2.10 SWOT Analýza

Nasledujúca SWOT analýza sa zameriava na silné, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia prioritných rozvojových oblastí. Na základe tejto analýzy budú formulované hlavné rozvojové ciele. Sledovať a vyhodnocovať vývojové trendy v regióne v neustále meniacom sa vonkajšom prostredí, určiť smer vývoja ako príležitosť alebo hrozbu je v súčasnosti pre obec Hrčel' nevyhnutná. Účelom SWOT analýzy je posúdenie vnútorných predpokladov k uskutočneniu rozvojového zámeru a rozbor príležitostí a ohrození z vonkajšieho prostredia (potreby obyvateľov a ostatných subjektov pôsobiacich na území obce).

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none">- dobrá poloha regiónu vzhľadom na blízkosť hraníc s Maďarskou republikou a napojenosť na významné komunikácie I/79 a I/50.- Rovina – unikátny ekosystém nížiny- vhodné klimatické podmienky na poľnohospodárstvo	<ul style="list-style-type: none">- ekonomická zainteresovanosť občanov na službách- stagnácia poľnohospodárskej výroby- nízka miera diverzifikácie v poľnohospodárstve- malý počet podnikateľov samozamestnávateľov

<ul style="list-style-type: none"> - dobré podmienky pre rozvoj ovocinárstva - konkurencieschopná kvalifikovaná pracovná sila - vysoká úroveň atraktivity mikroregiónu a jeho okolia z hľadiska cestovného ruchu - ponuka kultúrnych a spoločenských podujatí (festivaly, dni obce, MDD, fašiangové plesy,....) - krátke vzdialenosť medzi obcami - výhodná geografická štruktúra územia - pomerne vysoká biodiverzita územia - nižšia urbanizácia územia predmetného regiónu - možnosti zdravšieho životného štýlu na vidieku - pomerne dobrá vybavenosť obce základnými kultúrnymi a športovými zariadeniami - dostatok objektov vhodných (po úprave) na ubytovanie - uvedomenosť príležitostí pre región skrytých v cestovnom ruchu - separovaný zber odpadov na vysokej úrovni 	<ul style="list-style-type: none"> - mälo pracovných príležitostí na vidieku - vysoká miera nezamestnanosti s vysokým podielom dlhodobo nezamestnaných - nedostatočné pokrytie chodníkmi pre peších - fyzická opotrebovanosť povrchu štátnych ciest II. a III. triedy a tiež miestnych komunikácií - absencia cyklotrás - znečistenie a znečisťovanie povrchových vôd - divoké skládky odpadu - nedostatočné realizované preventívne opatrenia ochrany kvality a množstva vôd - regresívna demografická štruktúra obyvateľstva s vysokým podielom osôb v poproduktívnom veku a nízkym podielom detí - nízka úroveň infraštruktúry - zlý technický stav obecných stavieb a budov - fyzická opotrebovanosť povrchu štátnych ciest II. a III. triedy a tiež miestnych komunikácií - nedostatočné pokrytie vidieckych oblastí internetovým signálom - nedostatok detských a športových ihrísk - absencia lekárskej starostlivosti
---	--

PRÍLEŽITOSŤ	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> - dostatok úrodnej pôdy vhodnej na rozvoj poľnohospodárstva - ekologické poľnohospodárstvo (ekofarmy) - vysoké kultúrne povedomie obyvateľstva - zvyšujúca sa atraktivita bývania na vidieku a pretrvávajúci vysoký záujem o bývanie - manuálna zručnosť obyvateľov - diverzifikácia ekonomickej základnej vidieka využitím prírodných a kultúrnych hodnôt - zlepšenie demografickej štruktúry vytvorením podmienok a zatraktívnením regiónu pre mladé rodiny - rozvoj malého a stredného podnikania súvisiaceho s cestovným ruchom a tradičnými remeslami - širšie využitie súčasného potenciálu športových a kultúrnych zariadení - budovanie cyklistických chodníkov popri cestách - zlepšenie možností športovania - rozvoj malého a stredného podnikania s maximálnym využitím podporných programov - získanie strategického investora do regiónu - rekonštrukcia verejného osvetlenia, zníženie energetickej náročnosti - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd - možnosť získania finančných prostriedkov z EÚ a národných zdrojov 	<ul style="list-style-type: none"> - blízkosť hraníc s Ukrajinou (politická nestabilita v krajinе) - mälo investícií pre rozvoj cestovného ruchu - nevybudovaná infraštruktúra pre cestovný ruch - odliv mladých kvalifikovaných odborníkov - znížovanie reálnej úrovne príjmov miestnych rozpočtov, čo môže obmedziť kofinancovanie rozvojových projektov z programov EÚ a iných zdrojov - nárast nezamestnanosti - nedostatočný rozvoj podnikateľskej infraštruktúry - nedostatočná ochota obyvateľstva prispôsobiť sa novým podmienkam a nárokom - pokles ponuky pracovných príležitostí v regióne - slabé protipovodňové opatrenia a ich nedostatočné, iba čiastkové riešenie - prehľbujúce sa znečisťovanie životného prostredia divokými skládkami - nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi - ďalšie prehľbovanie disproporcie demografickej štruktúry - zlá dopravná obslužnosť - obmedzovanie verejnej hromadnej prepravy osôb - poddimenzované financovanie školstva, zdravotníctva - neexistencia kanalizácie ohrozenie spodné vody

**STRATEGICKÁ ČASŤ
PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO
A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE HRČEL**

3. Vízia obce

„Obec Hrčel bude progresívna obec rozvíjajúca sa v oblasti občianskej vybavenosti, technickej infraštruktúry, životného prostredia. Poskytujúca atraktívne prostredie pre rozvoj cestovného ruchu a rozvoj ľudských zdrojov v záujme zvyšovania životnej úrovne svojich obyvateľov.“

Obec Hrčel ako súčasť mikroregiónu Rovina a Miestnej akčnej skupiny TOKAJ – ROVINA, o.z. vytvára priestor pre svojich obyvateľov v oblasti spoločenskej, kultúrnej, ekologickej a hospodárskej. Program je založený na vedomí jeho svojbytných hodnôt, predovšetkým s ohľadom na kombináciu zostávajúceho charakteru vidieka s tradičným poľnohospodárstvom. Dynamický regionálny rozvoj bude v plnom súlade s hospodárskym rozvojom Košického kraja. Obec sa stane pre svojich obyvateľov miestom na bývanie v ekologicky zdravom prostredí so silným sociálnym, národným, kultúrnym a hospodársko-spoločenským zázemím, vytvárajúcim dostatok možností pre rozvoj podnikania občanov v tradičných i nových remeslách a službách. Hlavným zmyslom tvorby stratégie programu je vytvoriť organizačné a ekonomicke podmienky k podnieteniu podpory obyvateľov a samosprávy k tomu, aby sa vlastnými silami snažili o zvýšenie kvality života na základe harmonického rozvoja zdravého životného prostredia, udržovania prírodných a kultúrnych hodnôt územia a rozvoja hospodárstva.

3.1. Doprava a komunikácie

Príprava projektovej dokumentácie pre cestné stavby, pravidelná oprava a údržba miestnych komunikácií, letná a zimná údržba, rekonštrukcia miestnych komunikácií, výstavba chýbajúcich chodníkov a rigolov.

3.2. Technická infraštruktúra

Verejné osvetlenie je dôležitým prvkom kvality života obyvateľov obce. Obec plánuje v tejto súvislosti realizáciu rekonštrukcie verejného osvetlenia, jeho prestavbu na energeticky úspornejší systém. Zároveň má záujem o vybudovanie parkovacích miest, autobusových zastávok. V súčasnosti má obec veľký záujem o dobudovanie vodovodnej siete, kanalizácie, vodojemu a čističky odpadových vód.

3.3. Životné prostredie

Obec Hrčel bude udržiavať a zveľaďovať existujúcu verejnú zeleň, bude zabraňovať ďalšiemu znižovaniu podielu zelených plôch v zastavanom území obce. Úpravou verejného priestranstva prispeje ku skultúreniu a skrášleniu obce.

3.4. Školstvo

V obci je zriadená základná škola s materskou školou. Obec plánuje prístavbu materskej školy s modernizáciou kuchyne. Kedže narastá počet žiakov, obec uvažuje o výstavbe kontajnerovej školy. Základnú školu je potrebné zrekonštruovať a zmodernizovať. Kedže v škole absentuje priestor pre cvičenie, obec chce dobudovať pri škole telocvičňu.

3.5. Šport, cestovný ruch a kultúra

Nedostatok športovísk je podnetom pre myšlienku vybudovania ihriska, ktoré bude ponímané ako športovo relaxačné centrum. Obec plánuje vybudovať cyklotrasy a vyhliadkovú vežu a amfiteáter pre konanie kultúrnych a spoločenských podujatí.

3.6. Zariadenia občianskej vybavenosti

Obecné budovy sú v nevyhovujúcom stave, preto je potrebná ich rekonštrukcia (zateplenie a výmena okien a dverí), ktoré budú mať za následok zníženie energetickej náročnosti ich prevádzky. Takto obec plánuje zrekonštruovať obecný úrad a kultúrny dom.

4. Strategický cieľ

V procese prípravy stratégie je pre presnejšie potreby programového obdobia 2014-2020 vhodné stanoviť strategický cieľ (globálny cieľ), ktorý povedie k naplneniu dlhodobej výzie rozvoja obce Hrčel zameranej na rozvoj v programovom období 2014-2020. V tejto súvislosti je potrebné brať do úvahy hlavné ciele stratégie „Európa 2020“

Hlavný cieľ	Indikátor
1. Zamestnanosť	
Zvýšiť mieru zamestnanosti obyvateľstva vo veku 20-64 rokov zo súčasných 65% na minimálne 72%	Miera zamestnanosti obyvateľov vo veku 20-64 rokov
2. Výskum a vývoj	
Dosiahnuť cieľ investovať do výskumu a vývoja 1,2% HDP najmä zlepšovaním podmienok pre investície súkromného sektoru do výskumu a vývoja	Hrubé domáce výdavky na vedy a výskum (GERD) výskum
3. Zmena klímy a energetická udržateľnosť	
Znižiť emisie skleníkových plynov o minimálne 13% v porovnaní s úrovňami z roku 2005	Emisie skleníkových plynov
Zvýšiť podiel obnoviteľných zdrojov energie o 14%	Podiel obnoviteľných zdrojov energie na konečnej spotrebe energie
Zvýšiť energetickú účinnosť o 11%	Energetická účinnosť ekonomiky
4. Vzdelávanie	
Znížiť mieru predčasného ukončenia školskej dochádzky pod 6%	Počet ľudí, ktorí predčasne ukončili školskú dochádzku
Zvýšiť podiel obyvateľstva s ukončeným vysokoškolským vzdelaním zo súčasných 27% na minimálne 40%	Počet študentov podľa pohlavia vo veku 30-34 rokov
5. Boj proti chudobe	
Znížiť počet obyvateľov, ktorí sú ohrození chudobou a sociálnym vylúčením na 17,2%	Počet ľudí žijúcich pod hranicou chudoby alebo sociálne vylúčené osoby
	Energetická účinnosť ekonomiky

Pre stanovenie strategického cieľa obce Hrčel sa zdá najprijateľnejšie prevziať filozofiu a snažiť sa priblížiť k strategickým cieľom vyplývajúcim z Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (Uznesenie Vlády SR č. 222, máj 2014). Uvedený materiál je v súlade s inými strategickými a koncepcznými dokumentmi (vrátane dokumentu Európa 2020), v oblasti politiky súdržnosti nadvázuje na Partnerskú dohodu SR na roky 2014–2020, v oblasti územného rozvoja je stratégia koordinovaná s Koncepciou územného rozvoja Slovenska. Prostredníctvom nástrojov politiky rozvoja tento dokument nadvázuje aj na realizáciu rozvojových programov financovaných zo štátneho rozpočtu a doplnkových zdrojov financovania. Aktualizácia národnej stratégie hodnotí východiskový stav a predkladá princípy zásadného smerovania v prioritných oblastiach, na ktoré je potrebné v súlade so stratégou „Európa 2020“ klásiť v regionálnom rozvoji Slovenskej republiky hlavný dôraz.

4.1. Strategický cieľ

„Strategickým cieľom rozvoja obce Hrčiel na roky 2014-2020 je vytvoriť podmienky pre zvýšenie kvality života obyvateľov obce, pre zvýšenie jej konkurencieschopnosti a ekonomickej výkonnosti s vyváženým rozvojom oblastí trvale udržateľného rozvoja“.

Formulár – Tabuľka strategických cieľov a opatrení

Prioritné osi			
PO1	PO2	PO3	PO4
Prioritná oblasť - sociálna	Prioritná oblasť - ekonomická	Prioritná oblasť - environmentálna	Prioritná oblasť - inštitucionálna
Ciele prioritných oblastí			
Cieľom sociálnej oblasti je starostlivosť o ľudské zdroje a zvýšenie ich kvality	Cieľom ekonomickej oblasti je udržovanie ekonomickej výkonnosti a zvyšovanie konkurencieschopnosti	Cieľom environmentálnej oblasti je ochrana a tvorba životného prostredia	Cieľom oblasti inštitucionálnej je skvalitňovanie verejnej správy
Opatrenia oblasti podpory			
Sociálna starostlivosť	Podnikateľské prostredie a MPS	Environmentálna infraštruktúra	Verejná správa
Športová, kultúrna a zdravotnícka infraštruktúra	Dopravná infraštruktúra	Odpadové hospodárstvo	Štrukturálne zmeny
Školstvo a vzdelávanie	Cestovný ruch	Protipovodňová ochrana	

Tabuľka č. 17 – Stratégia obce Hrčel' na roky 2014-2020

Prioritné osi			
PO1	PO2	PO3	PO4
Prioritná oblasť – sociálna	Prioritná oblasť - ekonomická	Prioritná oblasť - environmentálna	Prioritná oblasť - inštitucionálna
Oblast' sociálnej starostlivosti	Oblast' podnikateľského prostredia, malých a stredných podnikov	Oblast' environmentálnej infraštruktúry	Oblast' verejná správa
Opatrenie 1.1. Komplexná starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov.	Opatrenie 2.1. Optimálna sieť zmodernizovaných verejných budov.	Opatrenie 3.1. Vybudovaná environmentálna vodovodná a kanalizačná infraštruktúra.	Opatrenie 4.1. Efektívna a transparentná a samospráva.
	Opatrenie 2.2. Podpora podnikateľov a zvýšenie zamestnanosti v obci.	Opatrenie 3.2. Úsporne a esteticky osvetlená obec s dôrazom na bezpečnosť.	
Oblast' sociálnej, kultúrnej a zdravotníckej infraštruktúry	Oblast' dopravnej infraštruktúry	Oblast' odpadového hospodárstvo	Oblast' štrukturálne zmeny
Opatrenie 1.2 Dostupné a udržiavané nájomné byty.	Opatrenie 2.3. Rekonštrukcia a dobudovanie miestnych komunikácií, chodníkov, parkovacích miest a verejných priestranstiev.	Opatrenie 3.3. Účinný a udržateľný systém odpadového hospodárstva – zvýšenie kvality života v obci.	Opatrenie 4.2. Koordinácia rozvoja, rozvojových aktivít a investícii všetkými úrovňami riadenia.
Oblast' školstva a vzdelávania	Oblast' športu a cestovného ruchu	Protipovodňová ochrana	
Opatrenie 1.3. Vybudovanie kontajnerovej školy.	Opatrenie 2.4. Skvalitnenie športového využitia vybudovaním športovo relaxačného centra.	Opatrenie 3.4. Ochrana obyvateľov pred povodňami.	
Opatrenie 1.4. Rekonštrukcia a modernizácia materskej školy.	Opatrenie 2.5. Vybudovanie amfiteátra.		
	Opatrenie 2.6. Spoznávame a spájame regióny TOKAJ a ROVINA na bicykli.		

4.2. Stratégia rozvoja obce Hrčel' na roky 2014-2020 (Prehľad)

Strategická oblasť č. 1 Sociálna politika

Cieľom obce Hrčel' na roky 2014-2020 je starostlivosť o ľudské zdroje a zvýšenie kvality ľudského kapitálu.

Tento cieľ sa bude napĺňať prostredníctvom opatrení:

Opatrenie 1.1. Komplexná starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov.

Opatrenie 1.2. Dostupné a udržiavané nájomné byty.

Opatrenie 1.3. Dostupné a kvalitné vzdelávanie, vrátane zlepšenia materiálno-technických podmienok škôl a školských zariadení.

Opatrenie 1.4. Zlepšenie materiálno technických podmienok v materskej škole.

Strategická oblasť č. 2 Ekonomická politika

Cieľom obce Hrčel' na roky 2014-2020 je udržanie ekonomickej výkonnosti a zvyšovanie konkurencieschopnosti.

Tento cieľ sa bude napĺňať prostredníctvom opatrení:

Opatrenie 2.1. Optimálna sieť zmodernizovaných verejných budov.

Opatrenie 2.2. Podpora podnikateľov a zvýšenie zamestnanosti v obci.

Opatrenie 2.3. Rekonštrukcia a dobudovanie miestnych komunikácií, chodníkov, parkovacích miest a verejných priestranstiev.

Opatrenie 2.4. Skvalitnenie športového využitia vybudovaním športovo relaxačného centra.

Opatrenie 2.5. Vybudovanie amfiteátra.

Opatrenie 2.6. Spoznávame a spájame regióny TOKAJ a ROVINA na bicykli.

Strategická oblasť č. 3 Environmentálna politika

Cieľom obce Hrčel' na roky 2014-2020 je ochrana a tvorba životného prostredia.

Tento cieľ sa bude napĺňať prostredníctvom opatrení:

Opatrenie 3.1. Vybudovaná environmentálna vodovodná a kanalizačná infraštruktúra.

Opatrenie 3.2. Úsporne a esteticky osvetlená obec s dôrazom na bezpečnosť.

Opatrenie 3.3. Účinný a udržateľný systém odpadového hospodárstva – zvýšenie kvality života v obci.

Opatrenie 3.4. Ochrana obyvateľov pred povodňami.

Strategická oblasť č. 4 Inštitucionálna politika

Cieľom obce Hrčel' na roky 2014-2020 je skvalitňovanie fungovania verejnej správy.

Tento cieľ sa bude napĺňať prostredníctvom opatrení:

Opatrenie 4.1. Efektívna a transparentná verejná správa.

Opatrenie 4.2. Koordinácia rozvoja, rozvojových aktivít a investícii všetkými úrovňami riadenia.

PROGRAMOVÁ ČASŤ
PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO
A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE HRČEL'

5. Programová časť

Programová časť PHSR nadväzuje na strategickú časť a obsahuje najmä zoznam opatrení a projektov na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce. Programová časť PHSR obce Hrčel na roky 2014-2020 obsahuje podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov v sociálnej, hospodárskej a environmentálnej politike na úroveň projektov a aktivít, ktoré sú tvorené vecne príbuznými skupinami aktivít samosprávy vykonávaných mimo bežnú činnosť a smerujúcich k plneniu strategického cieľa rozvoja obce Hrčel na roky 2014-2020: **Vytvoriť podmienky pre zvýšenie kvality života obyvateľov obce, pre zvýšenie jej konkurencieschopnosti a ekonomickej výkonnosti s vyváženým rozvojom oblastí trvale udržateľného rozvoja.**

Programová časť PHSR obce Hrčel obsahuje celkový prehľad projektov v jednotlivých oblastiach stratégie a základný návrh ukazovateľov je hodnotenie programu rozvoja. Po schválení PHSR a jeho aktualizácii (po schválení jednotlivých operačných programov) sa pozornosť obce sústredí na hľadanie možností financovania jednotlivých projektov a efektívne využívanie týchto možností.

5.1 Opatrenia, projekty, aktivity

Tabuľka č. 18 – Prehľad jednotlivých projektov a aktivít

Opatrenie	Názov projektu	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1.1	1.1.1 Komplexný projekt sociálnych služieb						
1.2	1.2.1 Vybudovanie nájomných bytov s podporou ŠFRB						
	1.2.2 Výstavba komunitného centra						
1.3.	1.3.1 Výstavba kontajnerovej školy						
	1.3.2 Rekonštrukcia a modernizácia materskej školy						
2.1.	2.1.1 Zateplenie budovy obecného úradu a zníženie energetickej náročnosti						
	2.1.2 Rekonštrukcia kultúrneho domu						
	2.1.3 Energetické audity obecných budov						
2.2.	2.2.1 Vytváranie verejno-súkromných partnerstiev						
2.3.	2.3.1 Rekonštrukcia a výstavba miestnych chodníkov a rigolov						
	2.3.2 Rekonštrukcia miestnych komunikácií						
	2.3.3 Výstavba parkovacích miest						
	2.3.4 Výstavba verejného priestranstva						
2.4.	2.4.1 Výstavba športovo-relaxačného centra						
	2.4.2 Výstavba detského ihriska						
2.5.	2.5.1 Vybudovanie amfiteátra						
2.6.	2.6.1 Výstavba cyklotrasy						
3.1.	3.1.1 Príprava projektovej dokumentácie na rekonštrukciu existujúcej vodovodnej siete						
	3.1.2 Výstavba vodovodnej prípojky						
	3.1.3 Výstavba kanalizačnej siete						
	3.1.4 Výstavba ČOV						
	3.1.5 Rekonštrukcia a rozšírenie vodojemu						
	3.1.6 Rekonštrukcia vodného zdroja (obecnej studne)						
3.2.	3.2.1 Rekonštrukcia verejného osvetlenia						

3.3.	3.3.1 Rozšírenie separovaného zberu					
	3.3.2 Likvidácia čiernych skládok					
3.4.	3.4.1 Projekt protipovodňových opatrení					
4.1.	4.1.1 Projekt elektronizácie verejných služieb					
	4.1.2 Aktualizácia rozvojových dokumentov					
	4.1.3 Koncepcia financovania rozvojových projektov obce					
4.2.	4.2.1 Koordinácia na samosprávnej a regionálnej úrovni					
	4.2.2 Využívanie medzinárodnej spolupráce					

REALIZAČNÁ ČASŤ
PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO
A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE HRČEL'

6. Realizačná časť

Realizačná časť PHSR nadväzuje na programovú časť vo väzbe na program a navrhnuté ukazovatele. Realizačná časť obsahuje najmä východiská, popis organizačného zabezpečenia, popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým cieľovým skupinám (Formulár R1), popis systému monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce, Akčný plán s výhľadom na roky 2015-2016 (vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých projektov) bude dopracovaný ako príloha k PHSR po schválení jednotlivých operačných programov Partnerskej dohody SR.

Realizácia PHSR predpokladá zabezpečenie činností na úrovni programu a na úrovni projektov. Realizácia začína po vypracovaní a schválení PHSR v obecnom zastupiteľstve a zabezpečuje ju počas platnosti PHSR v zmysle platnej legislatívy o podpore regionálneho rozvoja samospráva (obec, mesto, VUC). Podľa par. 12 Zákona NR SR č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja: „Obec vo svojej pôsobnosti na účely podpory regionálneho rozvoja:

b) zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, pravidelne ho monitoruje a každoročne vyhodnocuje jeho plnenie, zabezpečuje súlad programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce s územnoplánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis.“

Obecný úrad Hrčiel má v oblasti prípravy a realizácie programu rozvoja dostatočné skúsenosti na programovej aj projektovej úrovni: z prípravy a realizácie projektov financovaných zo štrukturálnych fondov v Programovom období 2007-2013, z prípravy a realizácie projektov financovaných z rôznych dotačných titulov v rokoch 2007-2013.

6.1. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie PHSR

Obecné zastupiteľstvo

Realizácia programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je činnosťou samosprávy obce a obec ju vykonáva prostredníctvom svojich orgánov (obecné zastupiteľstvo, starosta).

Najvyšším orgánom obce Hrčiel je obecné zastupiteľstvo. Obecné zastupiteľstvo si môže zriadiť komisiu zastupiteľstva ako svoje poradné orgány. Vo vzťahu k realizácii PHSR obecné zastupiteľstvo berie na vedomie návrh strategickej časti dokumentu, schvaľuje celý dokument PHSR a každoročne schvaľuje vyhodnotenie jeho plnenia, taktiež schvaľuje spolufinancovanie jednotlivých projektov finančovaných z doplnkových zdrojov financovania a z prostriedkov rozpočtu obce. Obecné zastupiteľstvo v rámci hodnotenia PHSR schvaľuje každoročne hodnotiace a monitorovacie správy, rozhoduje o zmenách a aktualizácii programu, vo svojich uzneseniach týkajúcich sa hodnotenia PHSR v prípade nutnosti korekcií rozdeľuje jednotlivé priority programu a akčného plánu medzi existujúce komisie obecné zastupiteľstvo, ktoré sa zaoberajú monitorovaním a hodnotením ich realizácie.

Starosta

Najvyšším výkonným orgánom obce a jej predstaviteľom je starosta obce. Rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom alebo štatútom vyhradené obecnému zastupiteľstvu. Vo vzťahu k realizácii PHSR starosta riadi proces realizácie, na programovej úrovni podpisuje uznesenie obecného zastupiteľstva o strategickej časti dokumentu, schválenie celého dokumentu, vykonáva uznesenia a zastupuje obec vo vzťahu k štátym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám (riadiaci orgány jednotlivých operačných programov, dodávateľia, fondy a iné).

Obecný úrad

Organizačne a administratívne zabezpečuje veci zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom obecný úrad.

6.2. Systém hodnotenia a monitorovania PHSR

Proces monitorovania PHSR sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania PHSR až do ukončenie jeho platnosti a to na úrovni projektov (základným prvkom monitorovania je projekt, na úrovni programu sa pripravuje súhrnná monitorovacia správa za príslušný rok). Vstupnými údajmi pre monitorovanie sú údaje z plánovaných a dosiahnutých ukazovateľov výstupu, výsledku a dopadu jednotlivých projektov (uvedené vo Formulári P2).

Výstupom monitorovania je monitorovacia správa za príslušný rok schválená obecným zastupiteľstvom (v prípade projektov financovaných z EŠIF aj monitorovacia správa schválená riadiacim orgánom v systéme ITMS). Za prípravu monitorovacej správy za projekt je zodpovedný obecný úrad a za celkovú monitorovaciu správu je zodpovedný starosta. Výsledky monitorovania sú podkladom pre hodnotenie vykonávané na úrovni programu. Monitorovanie plnenia PHSR bude stálym procesom zameraným na sledovanie zmien prostredníctvom navrhnutých ukazovateľov, ktoré sa vzťahujú na jednotlivé projekty, ukazujú stav implementácie výstupov, výsledkov a dopadov a poukazujú na dosiahnutý vývoj vo vzťahu k akčnému plánu (Formulár R6) a financiam (Formulár F6). Cieľom monitorovania je získavanie informácií o skutočnom plnení opatrení na zmenu negatívneho vývoja, spôsobu realizácie, definovanie a prijatie korekčných opatrení.

V prípade nutnosti korekcií mimo rámec pravidelného každoročného hodnotenia PHSR budú na základe podnetu starostu či komisie obecného zastupiteľstva a materiálu predloženého do komisie obecného zastupiteľstva navrhovať a odporúčať opatrenia pre odstránenie nedostatkov a nezrovnalostí.

6.3. Akčný plán

Súčasťou realizačnej časti PHSR obce Hrčeľ bude aj akčný plán spracovaný na obdobie dvoch rokov (n+2). Akčný plán bude spracovaný podľa jednotlivých prioritných oblastiach a bude obsahovať všetky projekty všetkých opatrení. Podmienkou prípravy akčného plánu je schválenie Operačných programov Partnerskej dohody SR. Akčné plány sú zaradené ako príloha hlavného dokumentu.

FINANČNÁ ČASŤ
PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO
A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE HRČEL'

7. Finančná časť

Vecné vymedzenie projektov jednotlivých opatrení sa premieta do finančného plánu. Finančný plán predstavuje indikatívne kvalifikované odhady pre rozpočty jednotlivých projektov, v prípadoch kde to bolo možné priamo rozpočtované náklady. Finančná časť na rozvojové projekty, jednotlivé aktivity sa budú upresňovať pri prvej aktualizácii dokumentu, ktorá sa očakáva v druhej polovici roka 2015 po definitívnom schválení všetkých operačných programov Programového obdobia 2014-2020 a systému finančného riadenia EŠIF.

Do riešenia širokého spektra existujúcich rozvojových potrieb aktívne vstupujú viacerí aktéri (štát, miestna samospráva, súkromný sektor, mimovládne organizácie, občania atď.) s rôznymi kompetenciami, záujmami a finančnými zdrojmi. PHSR a stratégia dosiahnutia stanoveného strategického cieľa vychádza z predpokladu, že príslušné orgány verejnej správy na národnej a regionálnej úrovni zabezpečia koordinovaný prístup pri realizácii intervencí na území kraja, ktorého predpokladom je vzájomná spolupráca a informovanosť kľúčových aktérov jeho rozvoja.

Európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF) predstavujú významný nástroj financovania rozvoja a poznanie presných pravidiel systému ich riadenia a finančného riadenia je pre úspešnosť PHSR kľúčová. Indikatívny finančný plán predpokladá relatívne rovnovážne vynakladanie finančných prostriedkov pre jednotlivé politiky vo väzbe na stanovené priority.

8. Záver